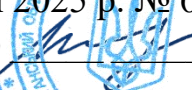

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Луганської обласної державної адміністрації
Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол ученої ради Луганського ОІПО

29 грудня 2025 р. № 6

Директор Ірина ЦИМБАЛ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
курсу за проблемою
«Ресурсність учителя: точки зростання»

СХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри

соціально-гуманітарних дисциплін

та методики їх викладання

23 грудня 2025 р. № 11

Завідувач кафедри Олена КОРОТКОВА

Сєверодонецьк
2025

Автор:

Галушко С. В., методист кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та методики їх викладання Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Рецензент:

Савонова Г. І., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та методики їх викладання Луганського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, доктор філософських наук.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Успішне просування освітньої реформи «Нова українська школа» залежить від рівня підтримки реформування педагогічною спільнотою та екологічного вирішення пов'язаних із цим проблем. Узгодженість планів, дій та системний діалог усіх зацікавлених у реформі сторін створюють позитивний вплив на перебіг оновлення української освіти. Із цією самою метою значна увага приділяється використанню соціально-психологічних ресурсів взаємодії учасників освітнього процесу.

Освітня програма курсу за проблемою «Ресурсність учителя: точки зростання» (далі – Програма) сприятиме підвищенню рівня професійної та психологічної компетентності педагогів через розгляд відмінностей між реформою та іншими процесами змін, між ресурсністю та стресостійкістю через уточнення рольових позицій учасників освітнього процесу й стейкхолдерів закладу освіти. Цей курс покликаний розкрити педагогам прогресивний характер освітньої реформи, який спирається на психологічні концепції почуття причетності та відкритості суджень. В умовах демократичної розбудови українського суспільства такі психолого-соціальні технології стають ключовими аргументами формування довіри вчителя до глобальних інноваційних змін.

У процесі розроблення Програми було взято за основу Конституцію України, закони України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX; Концепцію реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 988-р; професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225; Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі: Указ Президента України від 25.05.2020 № 195/2020; Типову програму підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904; Типову програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти «Соціально-емоційне навчання як інструмент розвитку наскрізних умінь учнів Нової української школи»: наказ МОН України від 04.11.2025 № 1465.

Цільова група: учителі закладів загальної середньої освіти.

Обсяг підвищення кваліфікації: 6 год / 0,2 кредита ЄКТС.

Особливості реалізації Програми: реалізується за регіональним компонентом на основі плану-графіка курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників Луганської області на 2026 рік. Здобувачами освіти можуть бути педагогічні працівники інших закладів на умовах навчання на контрактній основі.

Форма навчання: інституційна (дистанційна: синхронний режим).

Мета Програми: удосконалення фахової майстерності освітян на основі нових концептуальних підходів до змісту, форм і методів організації та побудови

сучасного освітнього процесу.

Завдання Програми:

- 1) формувати готовність педагогів закладів загальної середньої освіти до реалізації стратегічних цілей реформи «Нова українська школа»;
- 2) систематизувати та поглибити соціально-гуманітарні, професійно-фахові знання педагогів про сутність ресурсності та специфіку ресурсності педагога;
- 3) створити умови для набуття педагогами навичок рефлексії, умінь досягати порозуміння між учасниками освітнього процесу, долати ціннісні розбіжності та сприяти спільному виробленню нових цінностей у змінному соціальному світі;
- 4) розвивати навички педагогів щодо надання психосоціальної підтримки учасникам освітнього процесу в умовах воєнного часу.

Перелік компетентностей, що будуть удосконалюватись у процесі підвищення кваліфікації:

A1. Мовно-комунікативна компетентність (A1.1. Здатність до спілкування державною мовою; A1.4. Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативну компетентність в учнів).

A2. Предметно-методична компетентність (A2.4. Здатність добирати, використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти; A2.5. Здатність формувати ціннісні ставлення в здобувачів освіти).

B1. Психологічна компетентність (B1.1. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан; B1.4. Здатність формувати спільноту здобувачів освіти, у якій поважають і враховують права кожного).

B2. Емоційно-етична компетентність (B2.2. Здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу; B2.3. Здатність усвідомлювати й поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі).

B3. Компетентність педагогічного партнерства (B3.1. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії із здобувачами освіти в освітньому процесі; B3.2. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства).

Навчальний план за дистанційною формою навчання складається з фахового модуля.

Анотація фахового модуля Програми.

Фахова підготовка сприяє розвитку системи професійних компетентностей учителів усіх категорій ЗЗСО щодо реалізації концепції Нова українська школа. Реалізація мети забезпечується проведенням лекційних, практичних занять з елементами тренінгів.

Фаховий модуль структурно складається з розділів:

- предметно-наукова підготовка;
- методична підготовка.

Тематика предметно-наукової підготовки максимально співвідноситься з концептуальними засадами Нової української школи й має на меті опанування

вчителем ефективних прийомів і способів освітньої діяльності в сучасних умовах.

Методична підготовка спрямована на вдосконалення особистісних і професійних якостей учителів усіх категорій освітніх закладів, формування в слухачів навичок застосування теоретичних знань у практичній педагогічній діяльності.

Загалом підготовка за фахом забезпечує формування вміння аналізувати, планувати й узагальнювати власний досвід педагогічної діяльності, розв'язувати психолого-педагогічні проблеми.

Форми, методи та технології реалізації Програми.

Реалізація завдань Програми для досягнення результатів навчання здійснюється шляхом розгляду навчального матеріалу на аудиторних заняттях (інтерактивні лекції, семінарські, практичні заняття); виконання слухачами групових та індивідуальних завдань; участі педагогічних працівників в обговоренні питань; самостійного опрацювання учасниками навчально-методичних матеріалів, рекомендованих викладачем.

Навчання здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання, засобів конференц-зв'язку, а саме: *Zoom*, різних вебсервісів та цифрових інструментів, як-от: *Google Диск*, *Mentimeter*, *Google Forms*.

Оцінювання результатів навчання слухачів здійснюється через використання опитування (анкетування / тестування), виконання завдань. Критеріями оцінювання результатів підвищення кваліфікації є: участь слухачів у синхронних заняттях (80 % відвіданих занять); активна участь у навчальних заняттях, групових формах роботи, виконання індивідуальних завдань, проведення самооцінювання.

Оцінювання результативності навчання за Програмою та якості організації процесу підвищення кваліфікації в інституті здійснюється шляхом надання слухачами зворотного зв'язку (анкетування).

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації.

ФОРМА НАВЧАННЯ –
дистанційна:
синхронний режим
0,2 кредита – 6 годин

КВАЛІФІКАЦІЙНА КАТЕГОРІЯ –
учителі закладів загальної середньої
освіти

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
курсу за проблемою
«Ресурсність учителя: точки зростання»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин					
		Кредити	Усього	Лекція	Семінар. заняття	Практичне заняття	Тематична дискусія
1	Почуття причетності та відкритості суджень у підтримці ресурсності учасників освітньої реформи		2	2			
2	Рефлексивна культура та професійно-педагогічна компетентність учителя		2		2		
3	Соціально-психологічні технології як психологічний ресурс педагога		2			2	
	У С Ь О Г О	0,2	6	2	2	2	

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Почуття причетності та відкритості суджень у підтримці ресурсності учасників освітньої реформи.

Поняття реформи, реформи в освіті. Особливості реформи за Концепцією «Нова українська школа». Свобода в пошуку форм реалізації реформи на мікрорівні. Алгоритм вдалої співпраці учасників освітнього процесу.

Поняття ресурсу, ресурсності особистості. Професійно-ініціативна позиція школи. Формальний договір та «психологічний контракт» для зниження ризиків конфліктів і непорозумінь.

Сучасні концепції відкритості суджень та залученості. Особистісна та когнітивна відкритість як неодмінна передумова й результат освіти. Стратегії розвитку відкритості суджень в учасників освітнього процесу: узвичаєння взаємодії з інакшістю, формування вміння мислити з різних перспектив. Організація освітнього процесу на основі відкритості суджень.

2. Рефлексивна культура та професійно-педагогічна компетентність учителя.

Ресурсний потенціал рефлексивної культури в освітній практиці. Характеристика особистісної рефлексії. Формування суб'єктності вчителя як системної якості особистості, технології розвитку рефлексивної культури в освітній практиці. Рефлексивна культура та розвиток соціальної компетентності. Розвинена соціальна компетентність як умова ефективного реформування сучасної системи загальної середньої освіти.

3. Соціально-психологічні технології як психологічний ресурс педагога.

Партнерська взаємодія як психологічний ресурс. Організаційний розвиток групи й підвищення рівня групової ефективності. Критерії групової ефективності. Рівні процесу та етапи групової роботи. Техніки групової взаємодії. Шляхи розвитку компетентностей педагога надавати учням психолого-педагогічну підтримку та розвивати їхній творчий потенціал.

Список джерел

1. Алексеева С. Психологічна ресурсність особистості в умовах невизначеності. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741086/1/%D0%90%D0%BB%D1%94%D0%BA%D1%81%D1%94%D1%94%D0%B2%D0%B0_%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8.pdf (дата звернення: 01.12.2025).

2. Бевз Г. М., Каніболоцька М. С. Психологічні ресурси взаємодії школи, сім'ї, громади : практичний посібник. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2022. 106 с. URL: <https://drive.google.com/drive/home> (дата звернення: 12.11.2025).

3. Ващенко І. В., Іваненко Б. Б. Психологічні ресурси особистості в подоланні складних життєвих ситуацій. *Проблеми сучасної психології*. 2018.

Вип. 40. С. 33–49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pspl_2018_40_5 (дата звернення: 01.12.2025).

4. Єна А. Психологічний ресурс особистості як чинник подолання стресу. URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sni/article/view/13911/13977> (дата звернення: 02.12.2025).

5. Лукомська С. Ресурсний підхід до подолання особистістю кризових ситуацій. URL: <file:///C:/Users/ukrstudent/Downloads/1044%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-2011-2-10-20200421.pdf> (дата звернення: 12.11.2025).

6. Новий професійний стандарт учителя. URL: <https://nus.org.ua/2024/10/25/novyj-profesijnyj-standart-vchytelya-analizuyemo-osnovni-zminy/> (дата звернення: 12.12.2025).